

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UP RAVA ZA ZAŠТИTU

RAZRED 72 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15 OKTOBRA 1924.

PATENTNI SPIS ŠT. 2200.

Société Schneider & Cie. Pariz.

Vozovi s kolesi, ki se dajo odstraniti za vlačenje ali za oporne okvirje lašet in druge uporabe.

Prijava z dne 28. marca 1921.

Velja od 1. oktobra 1923.

Prvenslvena pravica z dne 18. januarja 1917 (Francija).

Pričujoči izum ima za predmet sistem vozov s kolesi, ki se dajo prilagoditi okvirju kakršnega koli vozila, na primer, okvirju za vlačenje ali okvirju za oporo lašet, pri čemer tvorijo vozovi v različnem številu ravno toliko elastičnih obešal.

Kar posebno karakterizira nove vozove je to, da je njihova os u svoji srednji potom kolesa ali potom horizontalne osi zvezana z delom, ki tvori spodnjo oporo ali eventualno vodilo za elastično obešalo, česar vrhnja opora sestoji iz bivstvenih elementov mehaničnega ali drugačnega vretena, ki se vrti krog vertikalne osi potom opora izpopolnjujočega elementa tega vretena ali pa potom glavne mase vretena samega v okvirju vozila.

Iz te razporedbe sledi, da ako primerno manevriramo z vreteni raznih prem, moremo po svoji volji izvršiti dviganje ali pa ponižanje okvirja z ozirom na tla, s tem da se s kolci vozov opremo v tla ali pa privzdignemo kolesa z ozirom na okvir, potem ko se je ta poprej oprl ob tla; opiranje koles ob tla pa je sicer že pri tem zajamčeno, najsi bo oblika tal že kakršnakoli in to tako med vožnjo kakor tudi tekom manevrov.

Razne primere izvršitve in uporabe izuma predstavlja priložena risba.

Slika 1. je šematičen načrt vozila opremljenega v svrhu primera, s širimi premami koles, razvrščenimi soglasno z izumom, pri tem se preme predočujejo v poziciji, ki jo zavzemajo v svrhu vožnje v ravni črti

Slika 2. je sličen načrt, ki kaže pozicijo prem med izvršitvijo obrata.

Slika 3. je konačna elevacija (naris), ki kaže opiranje prem, razvrščenih na tleh s slučajnim profilom.

Slika 4. je celotni naris (elevacija) lefete s ležiščem, postavljene v svrhu svoje uporabe v zvezi z dvigljivimi premami.

Slika 5. je odgovarjajoči trolis.

Slika 6. je podrobni naris (elevacija) posebne oblike izvršitve preme.

Slika 7. je odgovarajoči prerez-naris VII—VII slike 6

Slika 8. je prerez-naris, analogičen onemu slike 7. pri čemer se elementi s premo kombiniranega vretena predočujejo v drugačni legi.

Slika 9. je detajlni prerez po IX—IX slike 6.

Slike 10., 11. in 12. kažejo v prerezu-narisu varijanto sistema preme-vretena, oziroma v treh različnih legah elementa vretena.

Slika 13. je prerez po XIII—XIII slike 10.

Slike 14., 15. in 16. predstavljajo v prerezu-narisu neko drugo varijanto-vretena, oziroma v treh različnih legah elementa vretena.

Slike 17. in 18. kažejo odnosno v dolžinskem prerezu-narisu in v povprečnem prerezu-narisu po XVIII—XVIII slike 17 tretjo varijalno.

Slika 19. je delni tloris do XIX—XIX slike 17.

V primeri izvršitve po slikah 6. do 13 ima vsaka prema dve kolesi A, nasajeni na koncih osi B, katera je v svoji sredini potom horizontalne osi C pritrjena na sestavni del D, ki tvori spodnjo oporo za elastično vešalo E, česar gornjo oporo F tvori eden iz elementov vretena.

Truplo G tega vretena, ki tvori oporo za dopolnilni element, sestavlja gornjo oporo ve-

šala E in se vrli v okvirju I vozila kroz vertikalne osi H—H¹, ležeče v ravni vrtilne osi C premne osi.

V primeru po slikah 6 do 9 obstoji sestavni del D, ki tvori spodnjo oporo elastičnega vešala, iz cevke D, katere dno d tvori oporo v prvem pomenu besede, cevka je v spodnjem delu podaljšana potom dveh sten D¹, ki služi ta kot opora za horizontalno os C vrtenja premne osi.

Gibanje pri vrtenju osi je omejeno s tem, da ta zadeva ob spodnjo stan ojačbe D², na vite ali pritrjene v cevki D ali enostavno zadržavane med osjo in stenama D¹, lahko pa je omejeno tudi potom obroča D³, navitega ali pritrjenega na koncu sten D¹.

S premo kombinirano vreteno sestoji se iz votlega vijaka F, česar spodnji podstavak (baza) f tvori zgornje oporišče v pravem pomenu besede za vzmet vešala E. Ta vzmet obstoji tu iz niza Bellevillevih prožnih obročev E, nanizanih v cevki D in nasajenih krog osi podobnega količa J, kateri tvori potom grebena ali zagvozde j vodilo za žleb f¹, napravljen v notarnji steni vijaka F.

Držalo (količ) J je pritrjeno na dnu d cevke ali pa v ojačenju D² in vzajemno vodilo med imenovanim količem in vijakom F ovira poslednjega, da se ne more vrtili, pri tem pa mu vendar dovoljuje neko gotovo vzdolžno premikanje z ozirom na količ med gibanjem vzmeta E, ki se sliska ali pa razleguje.

Dopolnilni element vretena sestoji iz matic K, ki se lahko vrli v truplu G in ki jo lahko vrlimo s pomočjo klinā L. V svrhu kretanj za naravnjanje premine osi se truplo G vretena lahko vrli krog osi H—H v obroču M, ki ga nosi okvir I. Ta obroč ima lahko element, ki je pritrjen k okvirju, in dopolnilni element, pritrjen k fiksному elementu potom šarnirov m. S tem da potegnemo eno ali drugo iz šarnirnih osij nazaj, lahko odpremo obroč na dva dela in oddaljimo premo vreteno od okvirja.

Na cev D se da potom obrtnine n, ki jo primerno vodi greben n¹ (slika 9), nasaditi drog N v svrhu pritrjenja vase 0 (slike 1 in 2).

Preme za elastično vešalo, ki se dajo odstraniti, bodo, kakor kažeta shemi 1 in 2 slike, lahko montiramo paroma na koncih okvirja ali trupla lafete. Drog za obešanje P, pritrjen na drogu N ene izmed prem in ki se bo dal zacepiti potom poljubne luknje p serije luknj na gležnju prečnice (traverze) 0¹ (slike 1 in 2) bo omogočal, da sa ustavita droga N dvojice prem v poljubni legi naravnjanja (slika 2) ali v poljubni legi med pozjo (slika 1).

Slika 3 kaže, kako je vsled povprečne gibljivosti osij B opiranje koles ob tla zajamčeno v svakem ternočku, naj bo profil tal kakršenkoli.

Ako si mislimo organe prem-vretenu v legi, ki jo zavzemajo na slikah 6 in 7, bomo mogli izhajajoč iz te lege, izvršiti po svoji volji v dočenih mejah dviganje ali pa poniranje okvirja I z ozirom na tla.

V to svrhu bo zadostovalo, ako primerno manevriramo z maticami K s pomočjo ključev L. Glede na smer rotacije imenovanih ključev se bo isvršilo dviganje ali pa poniranje okvirja in ta poslednja ali lafeta, na katero so pritrjena preme-vretena, se bo dal ponizati, tako da dosežemo, da se bo opiral ob tla. Ako tedaj zavrtimo ključe L tako, da povzročimo, da se vijak F zopet dvigne v razmerju maticam K, lahko provzročimo da popustijo kolesa od svojega opiranja k tloru. Podstavki f trčijo najprej ob notarnji obroč d² cevi D, potom se celota, vijak F in cev D, vzdigne zopet v matico K.

Slika 8 kaže skrajno lego pri dvignjenih oseh, dočim se okvir ali lafeta opira od tla.

K varijanti po slikah 10 do 13 se sestavlja spodnja opora elastičnega vešala, kot v predidočem primeru, iz cevke D; pri tem obstoji vzmet E iz niza Bellevillovih prožnih obročev. Gornja opora vzmetova sestoji tu iz matic F, ki tvori eden iz bivših elementov vretena, česar truplo G se lahko vrli okrog vertikalne osi H—H v obroču M, ki ga nosi okvir I.

V tem primeru se da matica F premikati na vijaku K, vertikalno z ozirom na okvir.

Vsako rotacijsko kretanje matice F ovira vodilo grebena F¹ (slika 13) imenovane matici v zarezi D⁴ cevi D.

Slika 10 kaže pozicijo, ki jo zavzemaju organi preme-vretena kadar se nahaja okvir nekako v skrajni oddaljenosti od osij.

Slika 11 kaže okvir v nizki legi, tako da se dotika tal, pri čemer ostanejo kolesa opta ob tla.

Slika 12 kaže organe v skrajni legi pri dvignjeni osi.

V primeru po slikah 14, 15 in 16 tvori spodnjo oporo elastičnega vešala matice D, montirana na spodnjo z vijugami opremljeni podaljšek Q² koliša Q. Zgornji del tega koliša ima vijugasle zareze Q¹ z daljšimi hodnikami nego se hodniki vijug Q². Zgornje opore elastičnega vešala, obstoječega iz niza Bellevillovih prožnih obročev E, tvori dno g vretenovega trupla G.

Na vijugah Q¹ je montirana udarna matica R, speljana v cevkasti podaljšek G¹ vretenovega trupla. Navjalni ključ L je tu montiran na podaljški kolica Q¹—Q².

Os B je zasajena med dvema stenama G², ki sta iz enega kosa s truplom vretena G; pri tem isti steni tvorita tudi vodilo za matico D, katere vrtenje ovirata.

Os B je potom kolena B¹ pritrjena na podaljšku Q³ elementa Q¹—Q², ki tvori vijak vretena.

Ako izhajamo iz lege po sliki 14 in zavrtimo ključ L v zahtevani smeri, povzroči vijak Q² s svojim vrtenjem, da se spusti matica D kakor tudi truplo vinte G in okvir I navzdol, dokler se poslednji ne opre od tla (pozicija slike 15); udarna matica R pride tedaj v dotiko s truplom vinte G.

Ako nadaljujemo to vrtenje ključa L, povzročimo najprej da ce os zopet dvigne obenem pa tudi, da se znova stisnejo Bellevillovi prožni obročki E, do onega trevotka, ko matica D zadenes s svojim spodnjim robom ob, spodnji rob vretenovega trupla G; organi vzamajo tedaj lego, ki je označena na sliki 16.

V primeru po slikah 17 do 19 je napravljeno spodnje oporišče za vzmete na obročke E potom podnožje D, upeljanega med širimi oklepi G³, ki obenem služijo kot vodilo za os B in so napravljeni kot izrastek pod osiščem G⁴, ki se premika v konsoli G, ki tvori matico vinte.

Matica v pravem pomenu besede je napravljena začaj za konsolo G, vodi se primerno na okvirju, kakor to kažeta sliki 17 in 19.

Lafeta, ki jo predočujeta sliki 4 in 5 in ki je nalašč tako urejena, da se da uporabiti poljubna izmed oblik izvršitve opisanih prem-vint (vreten), ima sedlo S na katerem se da lafeta v pravem pomenu T premikati nazaj in h kateri se prilegajo ali na kateri so narejeni vrtilni obroči M za truplo vint (vreten) G različnih prem-vretens.

Pod sedлом S je zabepljeno topovo ležišče U v zarezah S¹. Ležišče U je zvezano s sedлом potom igle V.

Da se postavi lafeta, ki se prevaža na premah-vretenih, v strelno pozicijo, izvedemo najprej rotacijo ležišča U, tako da ga privedemo v zaželeno smer, na primer v U¹, potom premikanja okrog igle V pod sedлом S. Ako potem manevriramo z vintami, ponižamo

celokupnost U¹—S tako dolgo, da pride ležišče U¹ v dotiko s tlakom. Slednjič izvedemo popolnoma dvignjenje osij.

Odslej lahko vrlimo sedlo S s premami-vreteni ali pa sedlo samo brez poslednjih ter ga moremo privesti na ležišču U v zaže-ljeno lego.

Premikanje lafete na ležišču je omogočeno po običajnem načinu potom cilindrov W z elastično obešeno osjo.

Patentni zahtevi:

1. Sistem prem s kolesi za vlačenje ali okvirje za oporo lafet in druge uporabe, naznačena time, da je os v svoji sredini svezana potom kolena ali horizontalne osi s sestavnim kosom, ki tvori spodnje oporišče za elastično vešalo, česar gornje oporišče se da vrte krog vertikalne osi v okvirju vlačilca ali drugačnega vozila in sestavlja ali pa tvori del enega iz elementov vretena, tako da ako manevriramo z vreteni različnih prem, moremo po lastni volji povzročiti, da se okvir z ozirom na tla dvigne ali pa poniža, s tem, da spravimo kolesa prem v dotiko z zemljo, ali pa da se zopet dvignejo osi prem z ozirom na okvir, potem ko se je ta poprej dotaknil tal.

2. Lafeta, sestavljena v smislu uporabe prem-vretenu po članu 1, naznačena time, da so obroči v svrhu kroženja trupel vreten napravljeni na sedlu, ki je opremljeno z zarezami, ki naj služijo v poziciji med vožnjo kod opora za ležišče, ki je zvezano z imenovanim sedлом potom vertikalne igle; tako se da pri tem imenovano ležišče premikati pod sedлом dočim se kolesa prem opirajo ob tla in se da privesti v primerno smer za streljanje, na kar se da privesti v dotiko z zemljo in more s svoje strani tvoriti oporo za sedlo, v očigled temu, da se dajo osi preme dvigniti s pomočjo vint.

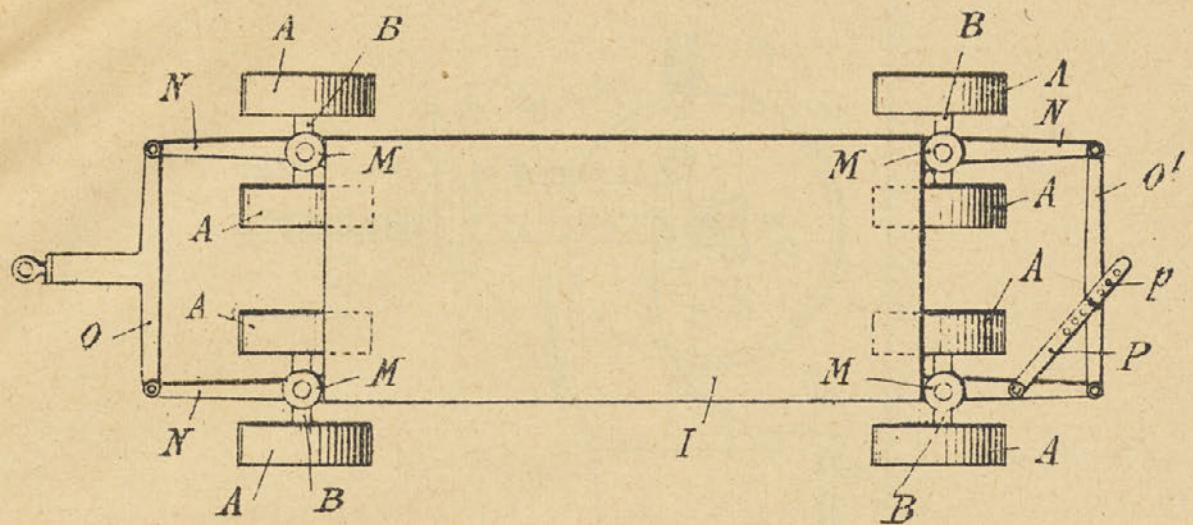

Fig. 2.

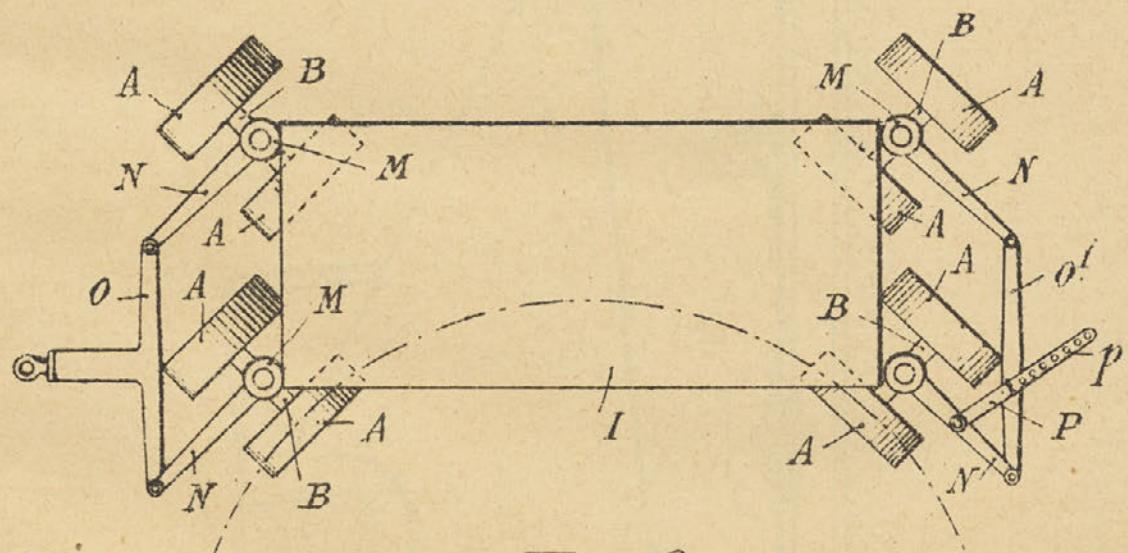
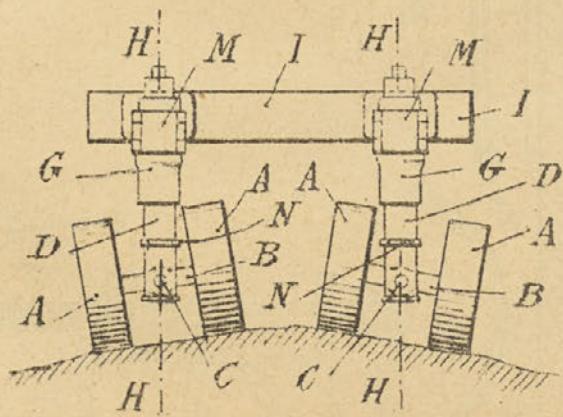

Fig. 3.

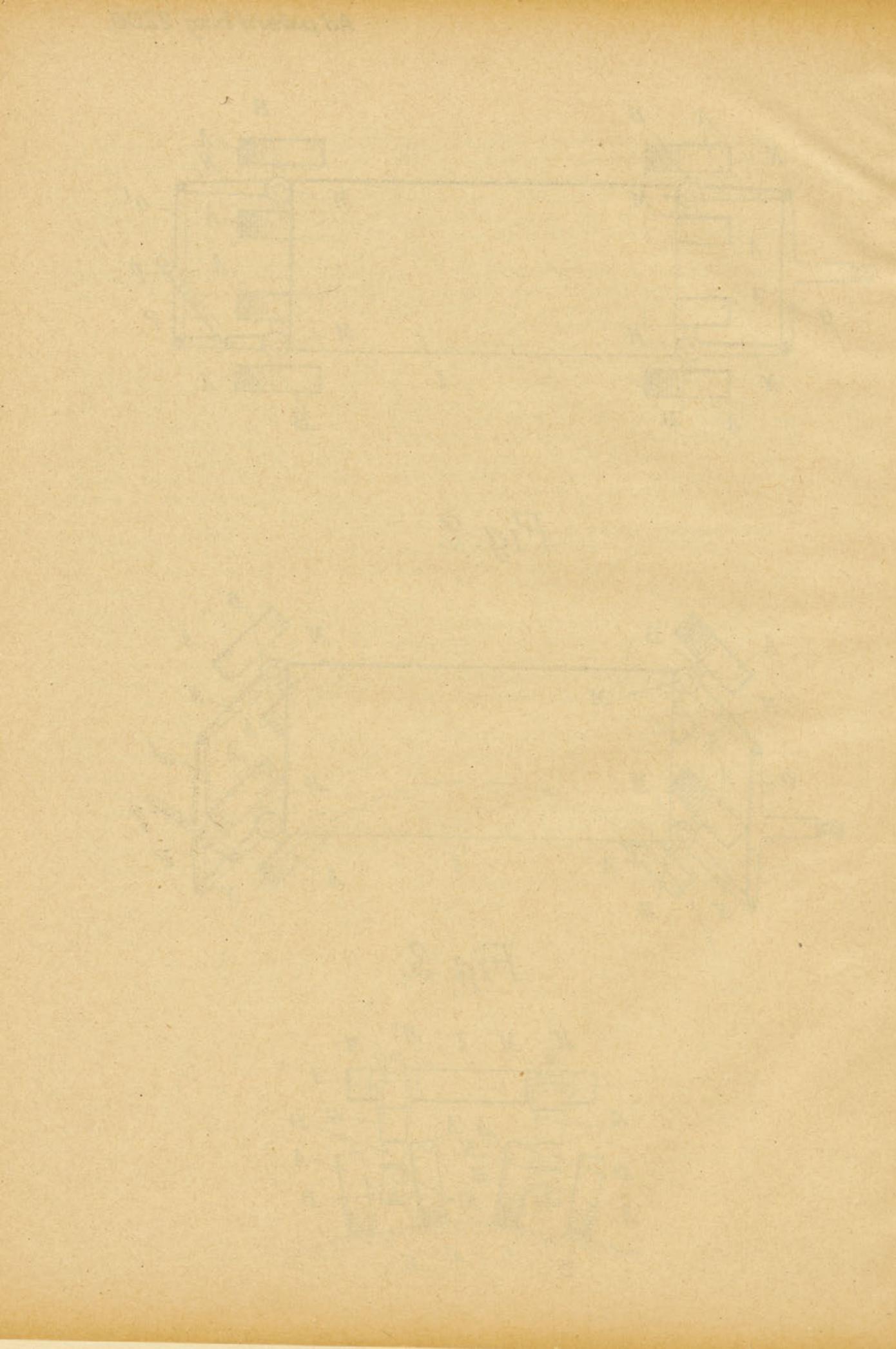
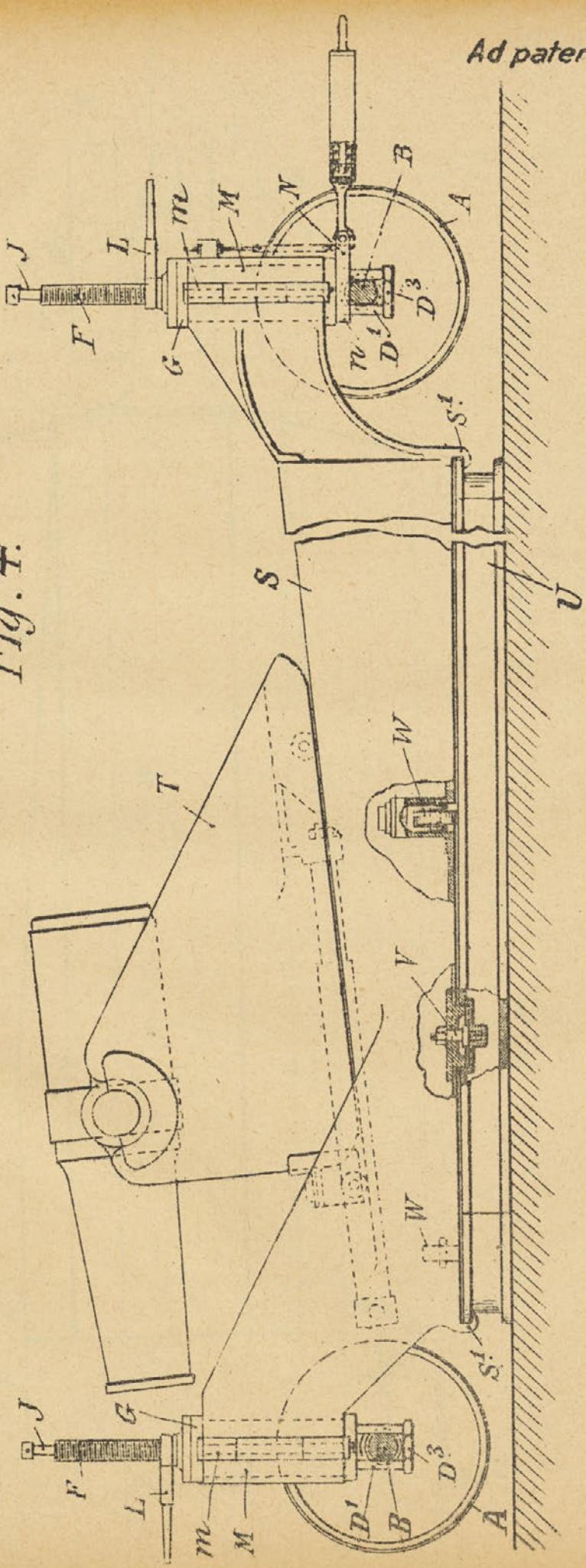

Fig. 4.

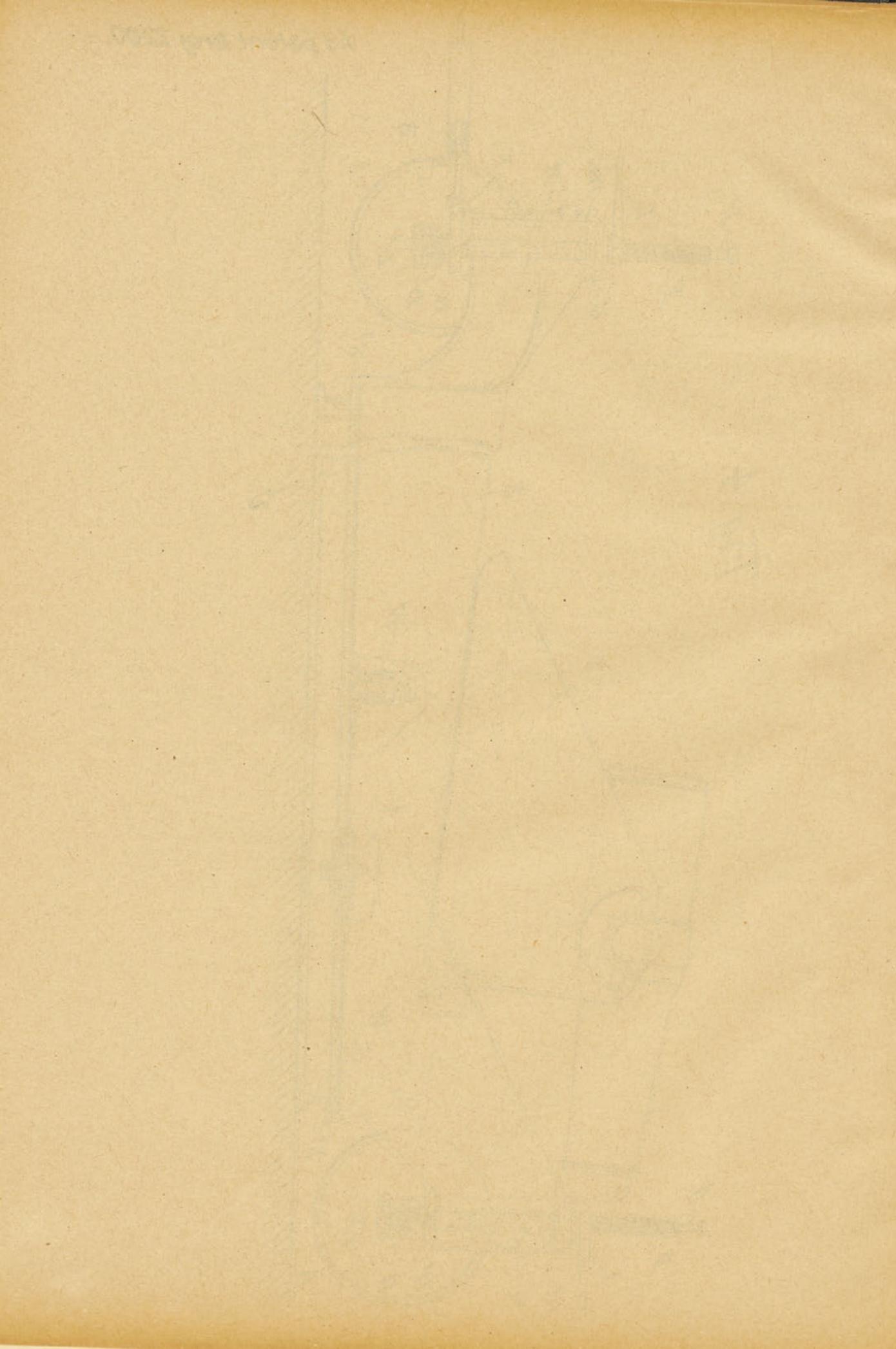
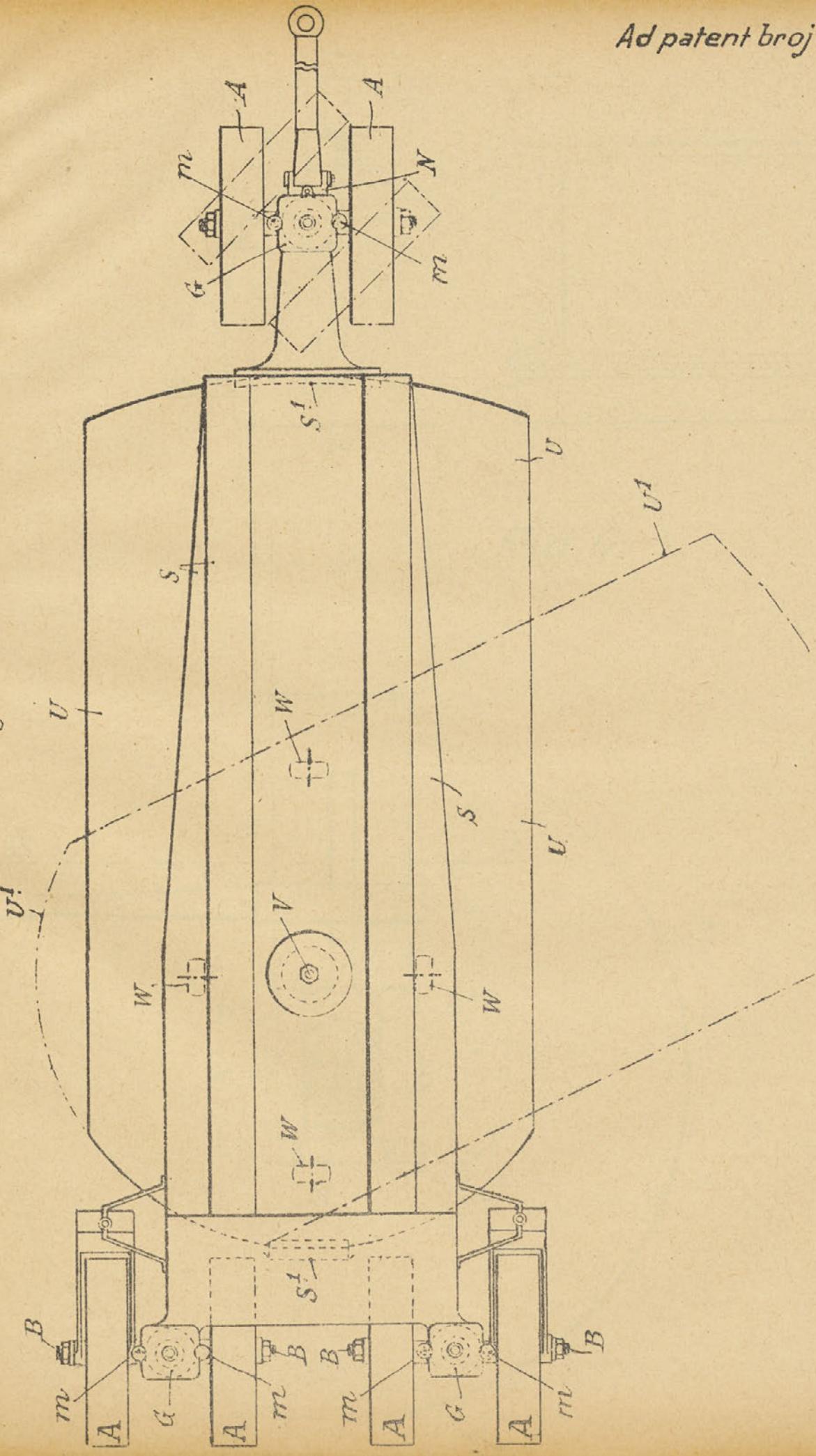

Fig. 5

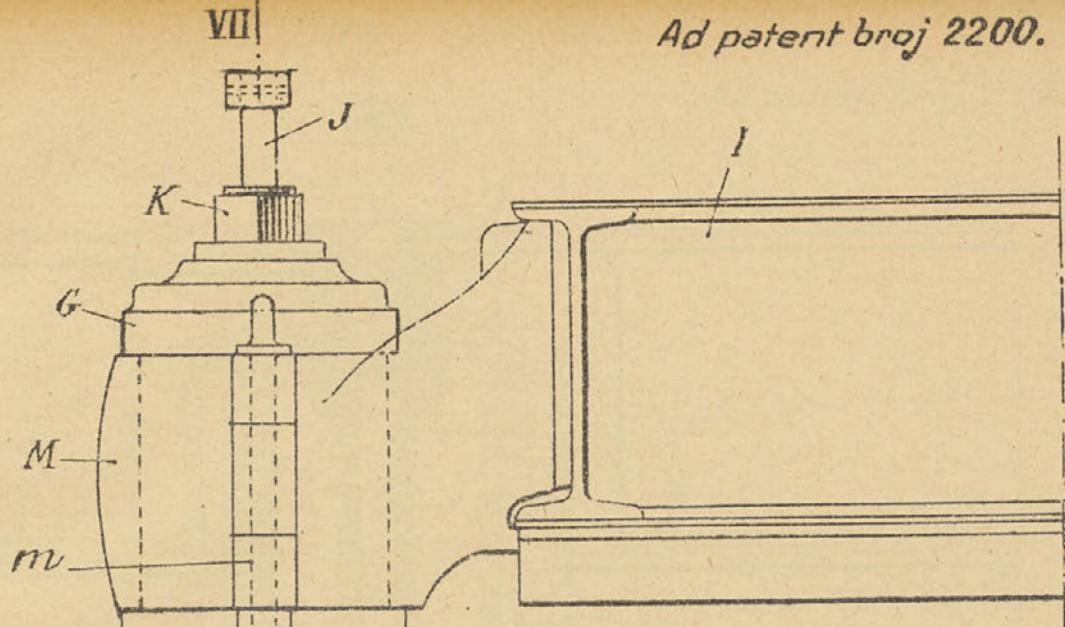
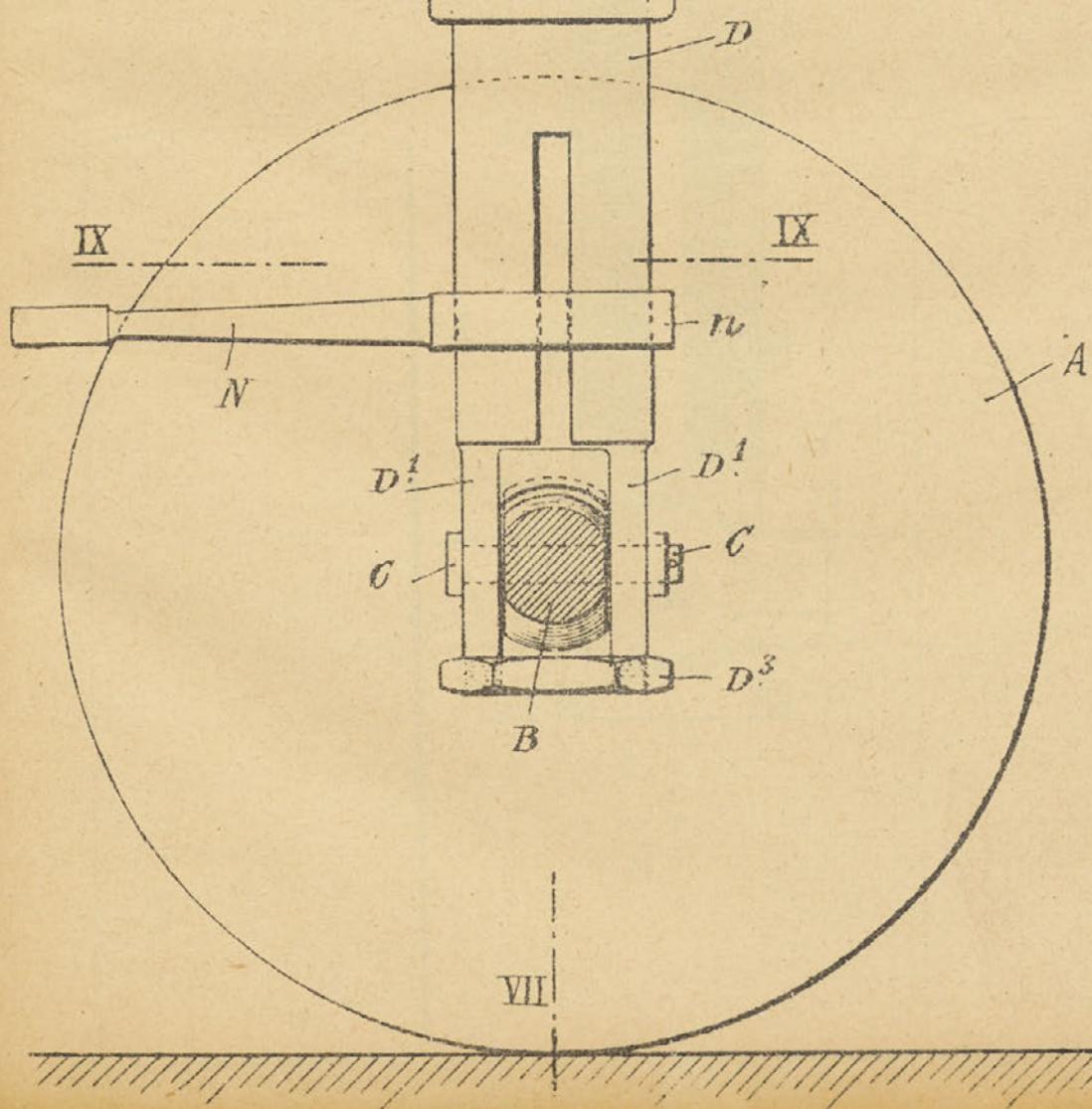
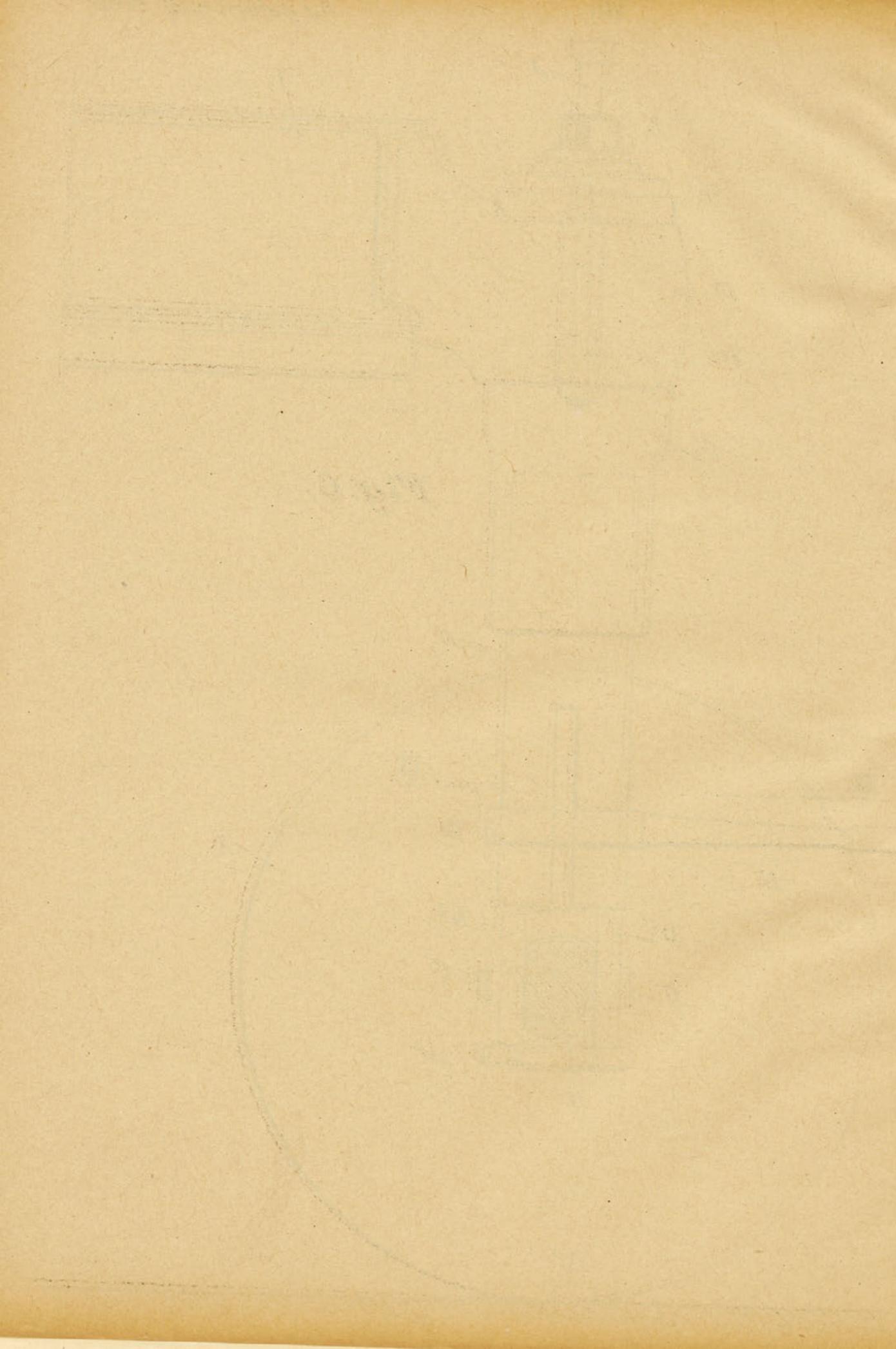
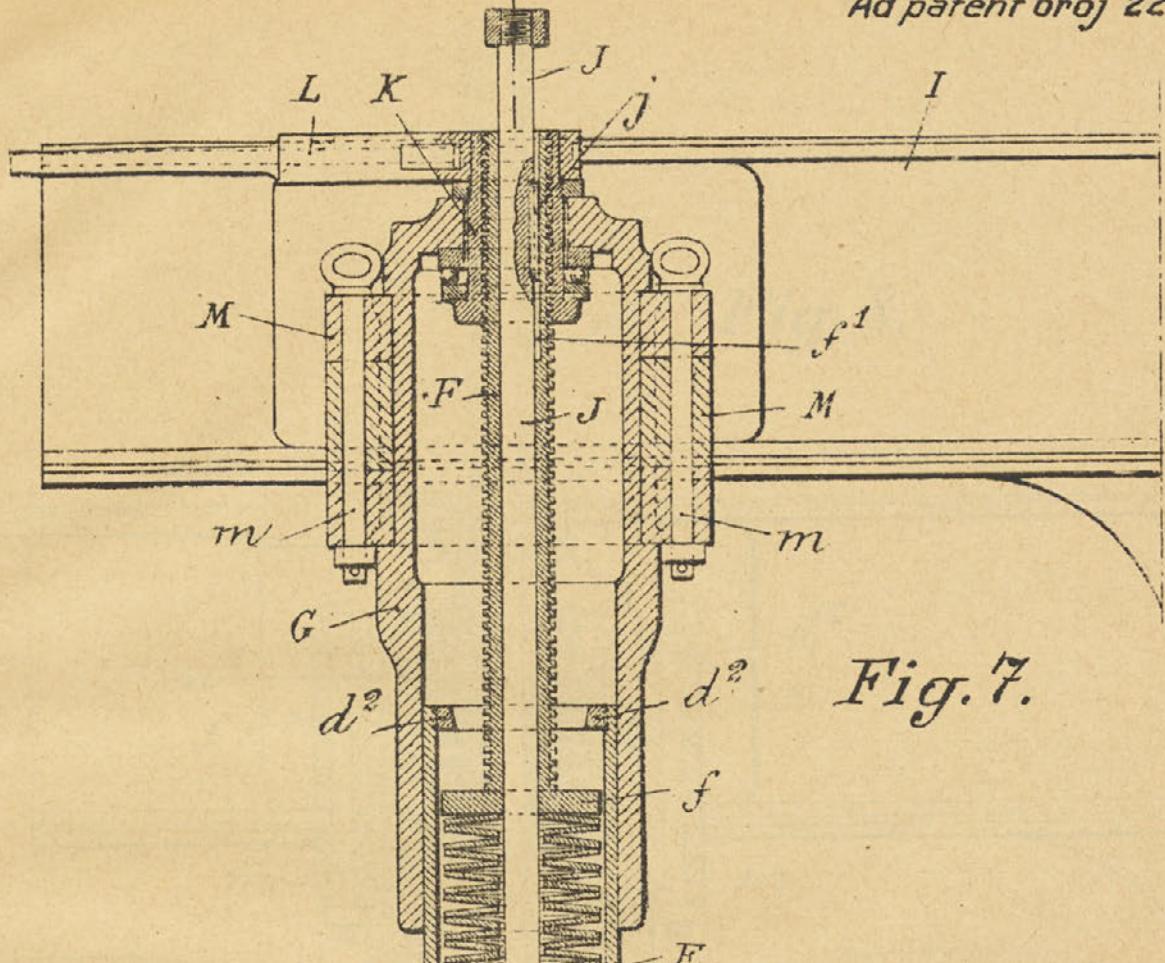

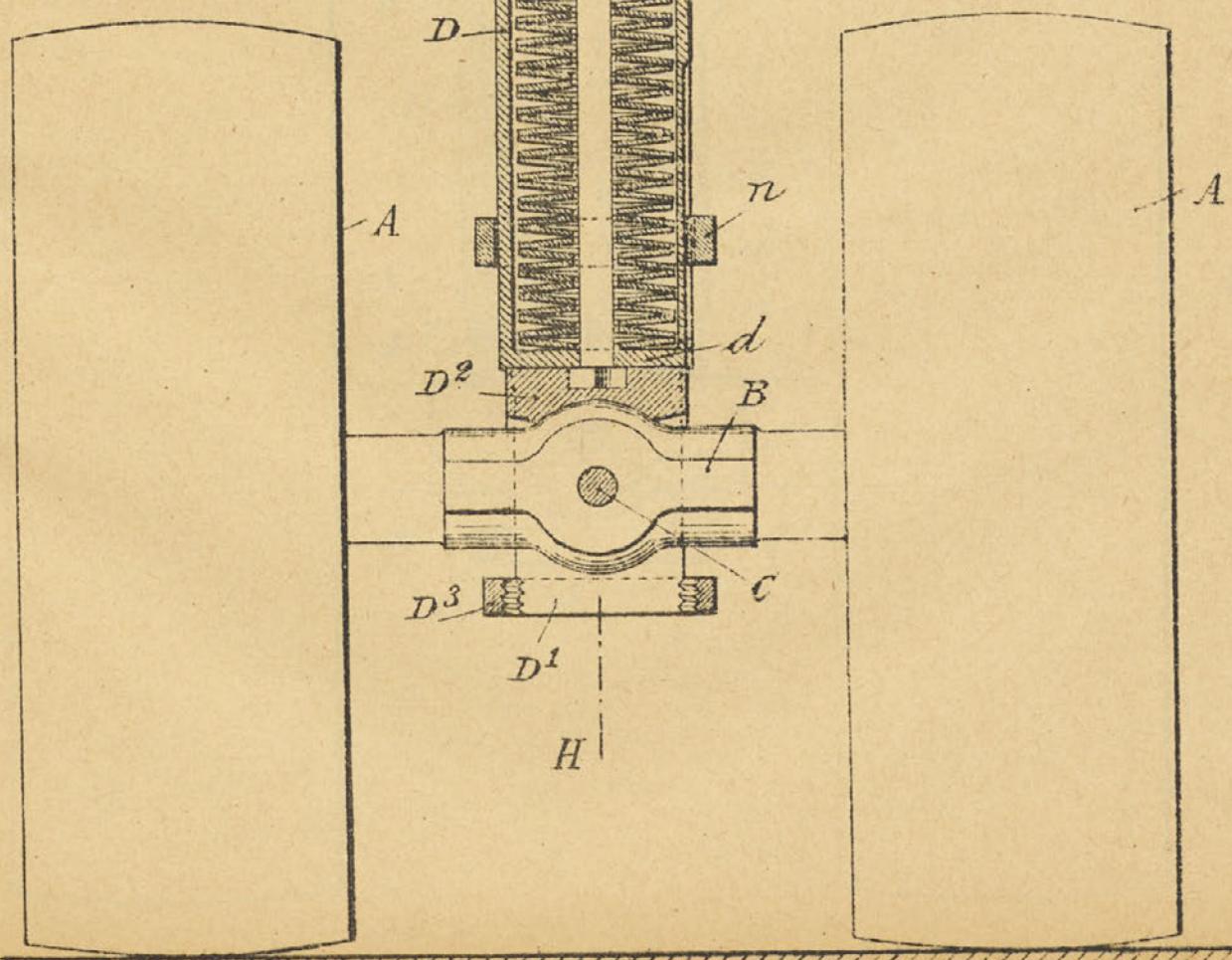
Fig. 6.

Fig. 7.

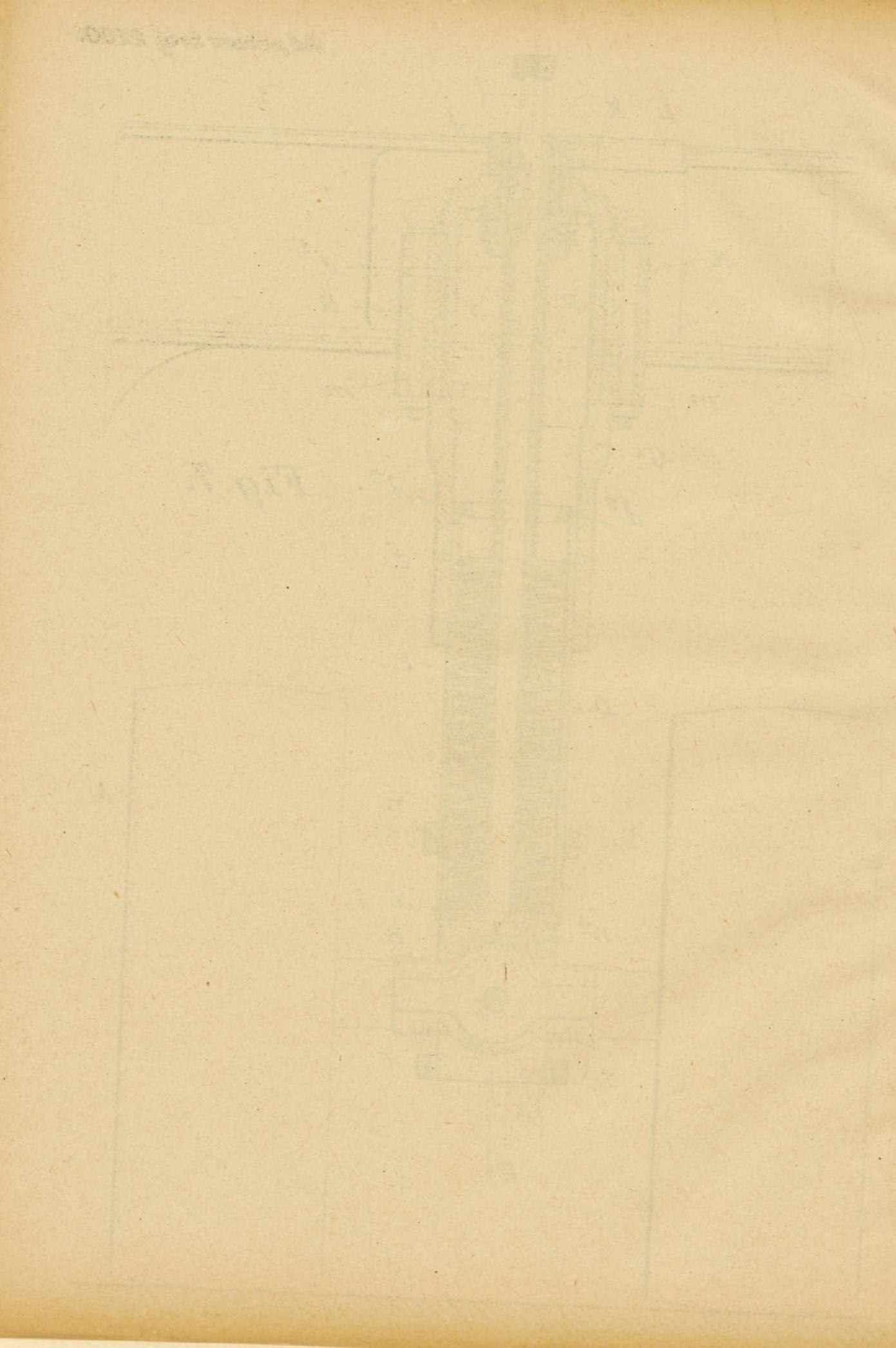
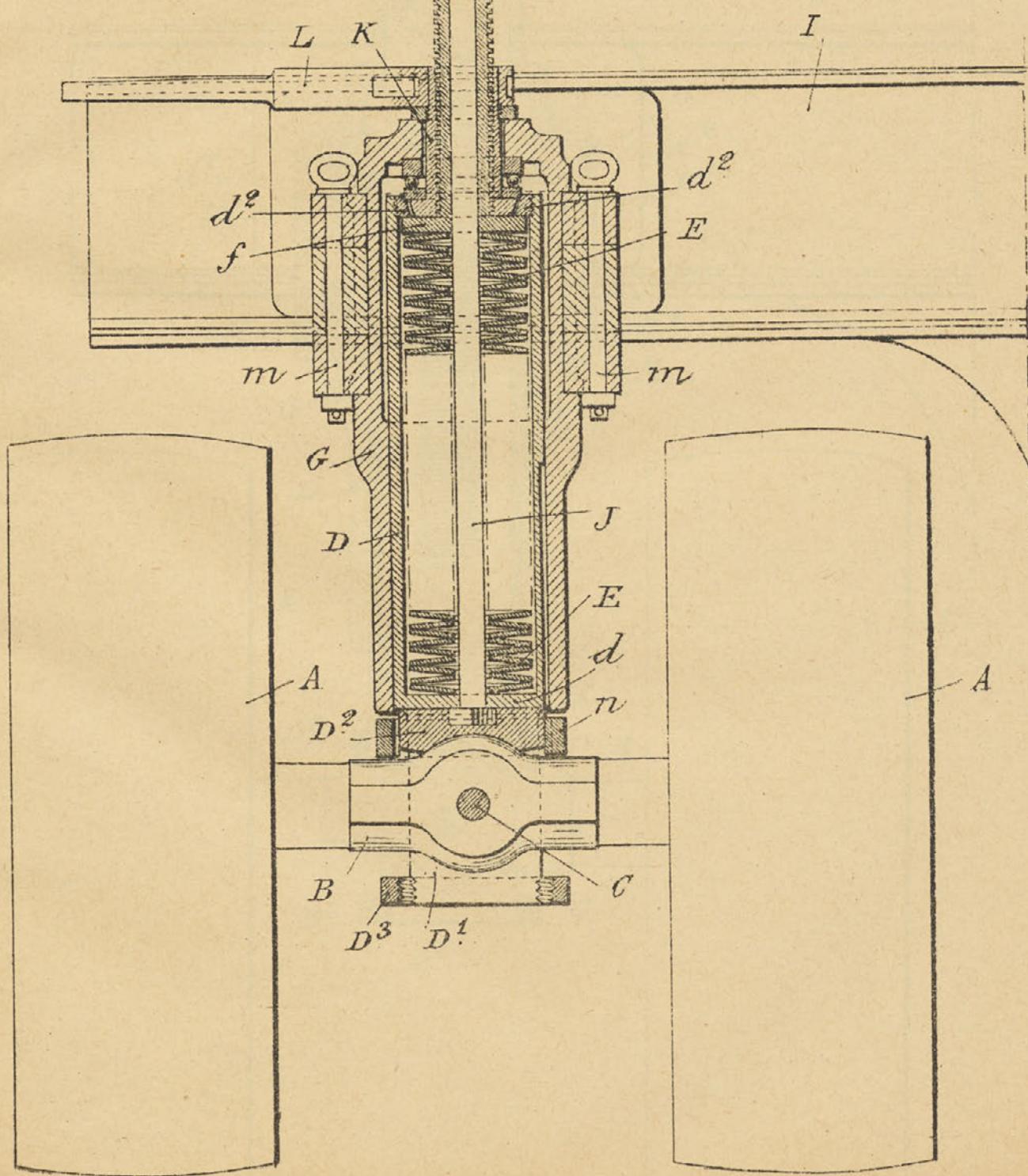

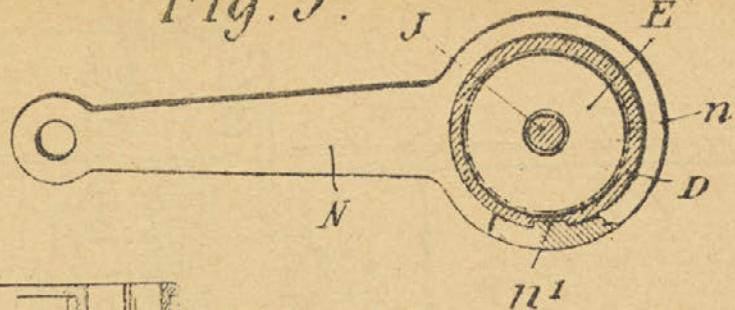
Fig. 8.

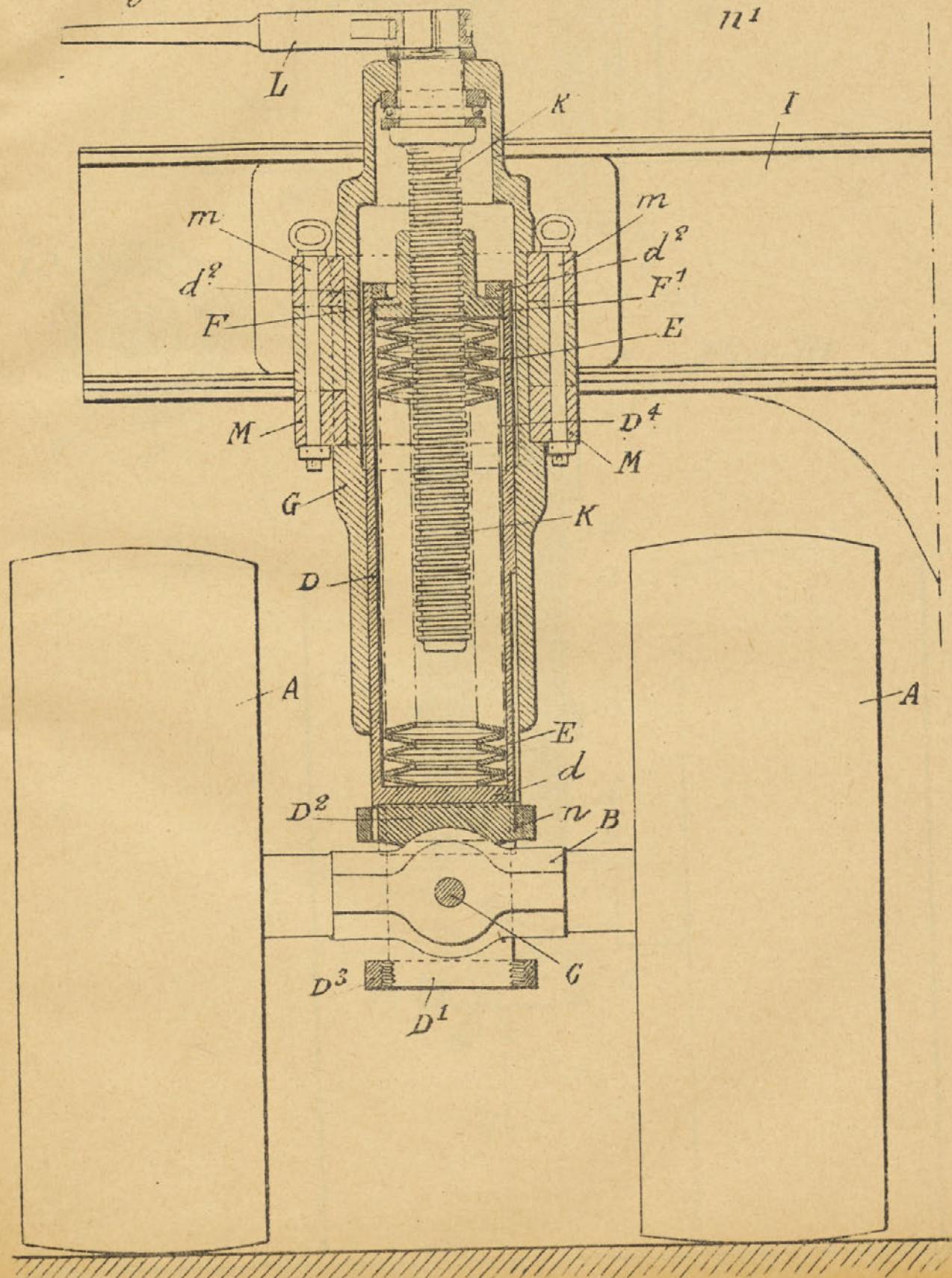

Ad patent broj 2200.

Fig. 9.

Fig. 11.

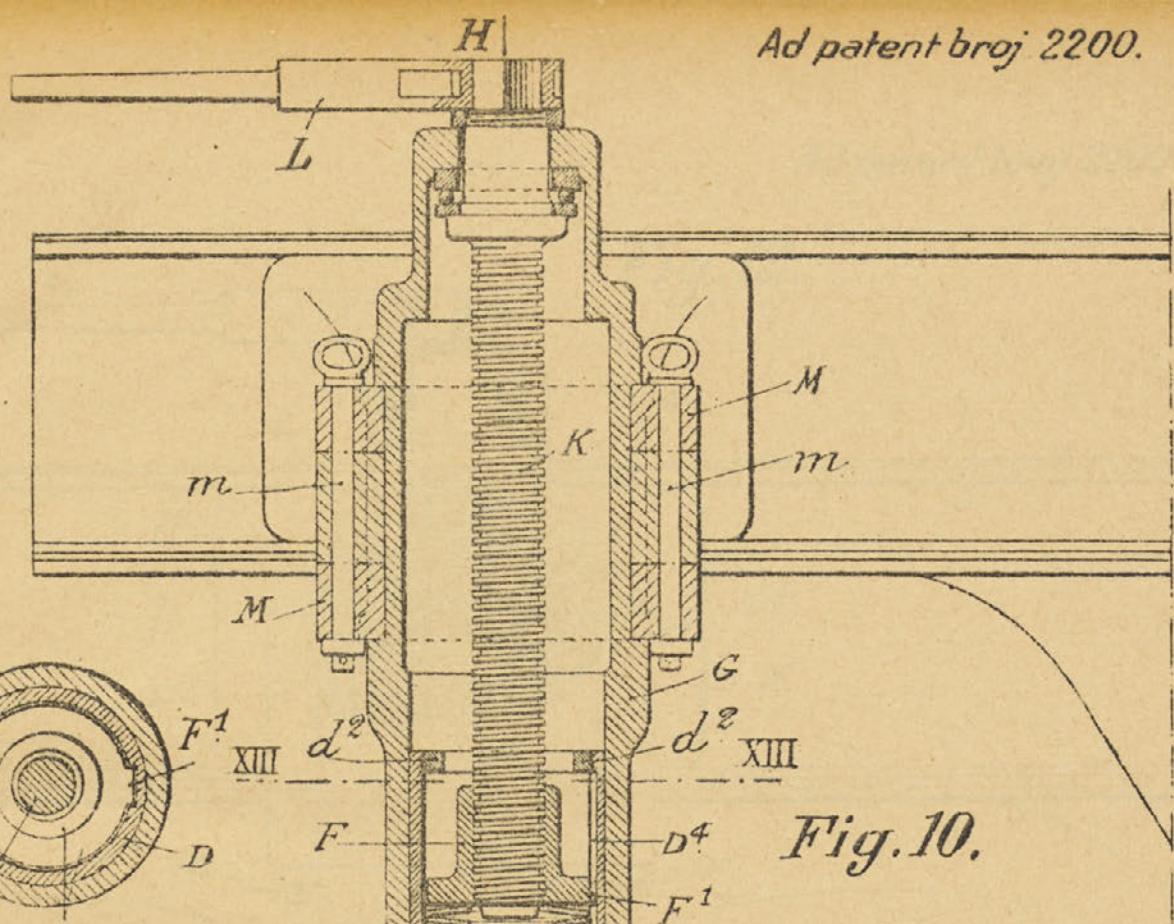
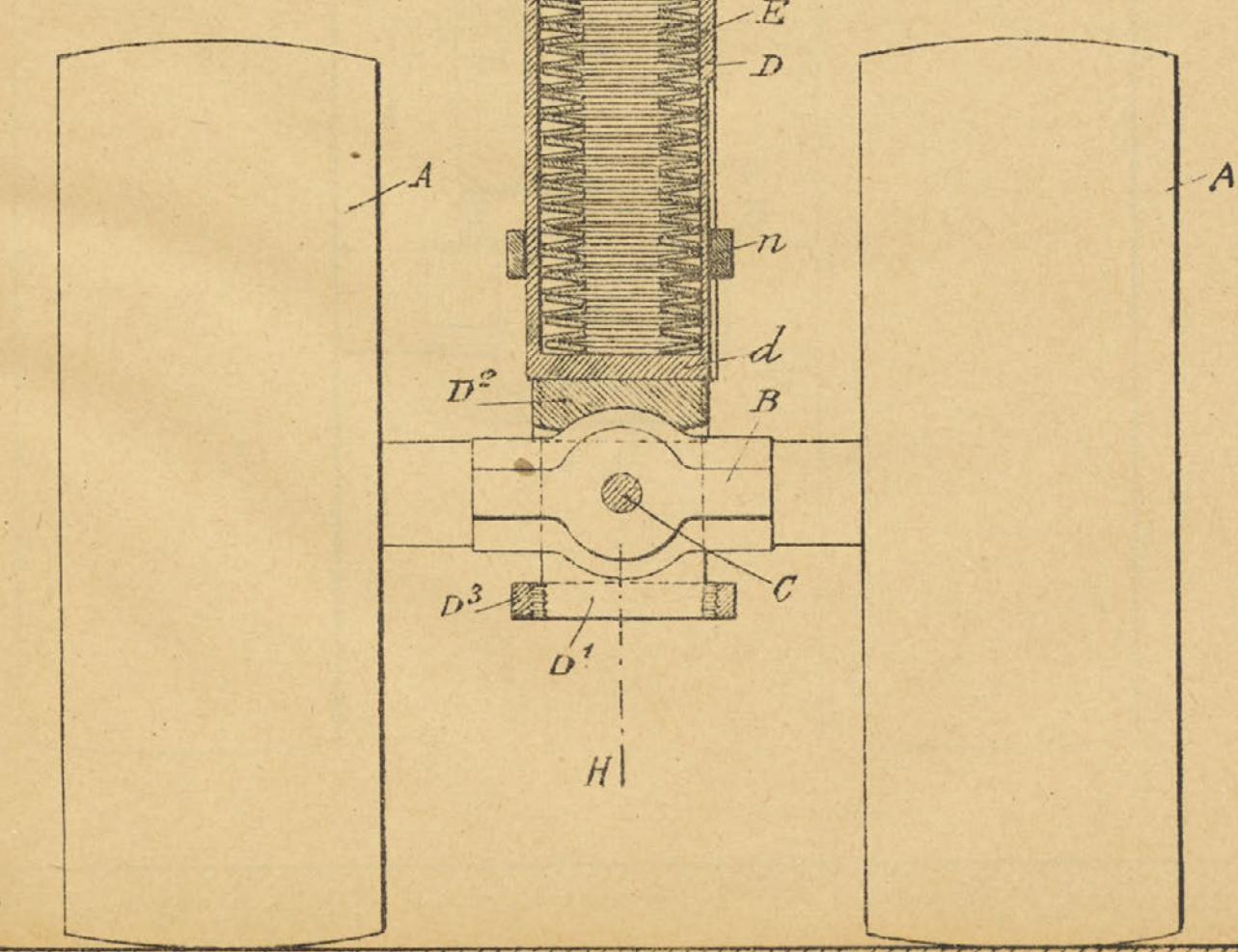
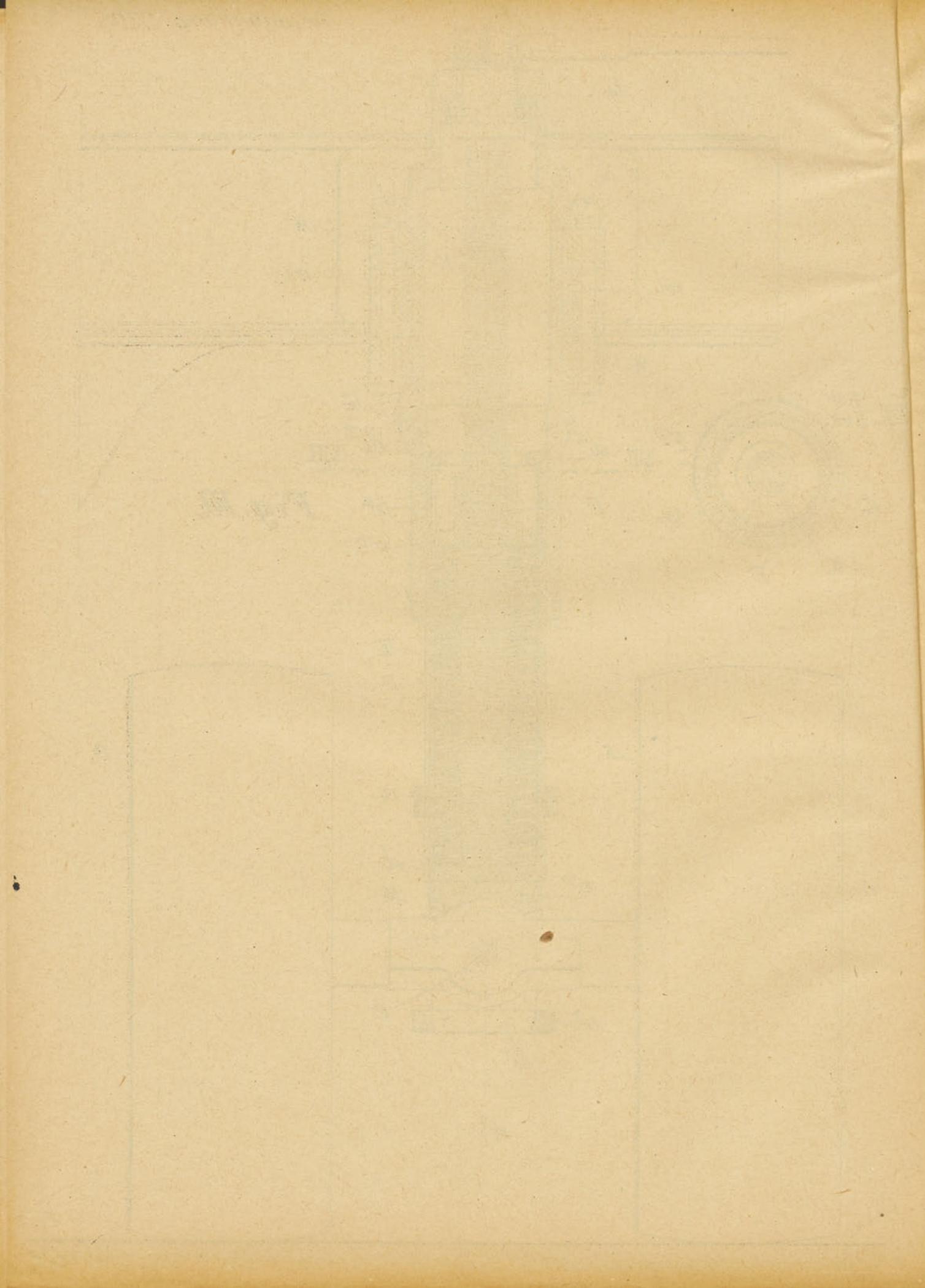

Fig. 10.

A

Ad patent broj 2200.

Fig. 12.

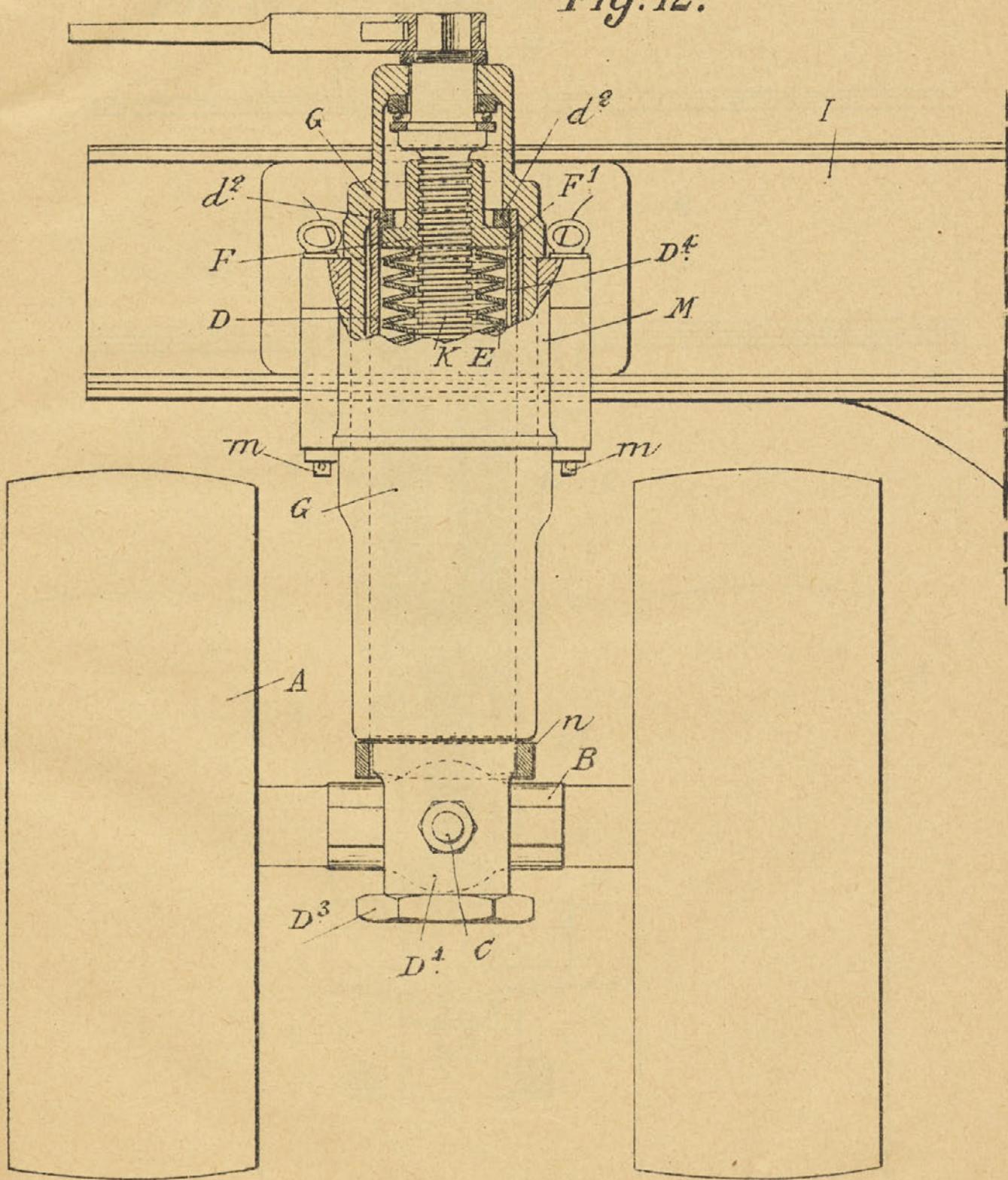
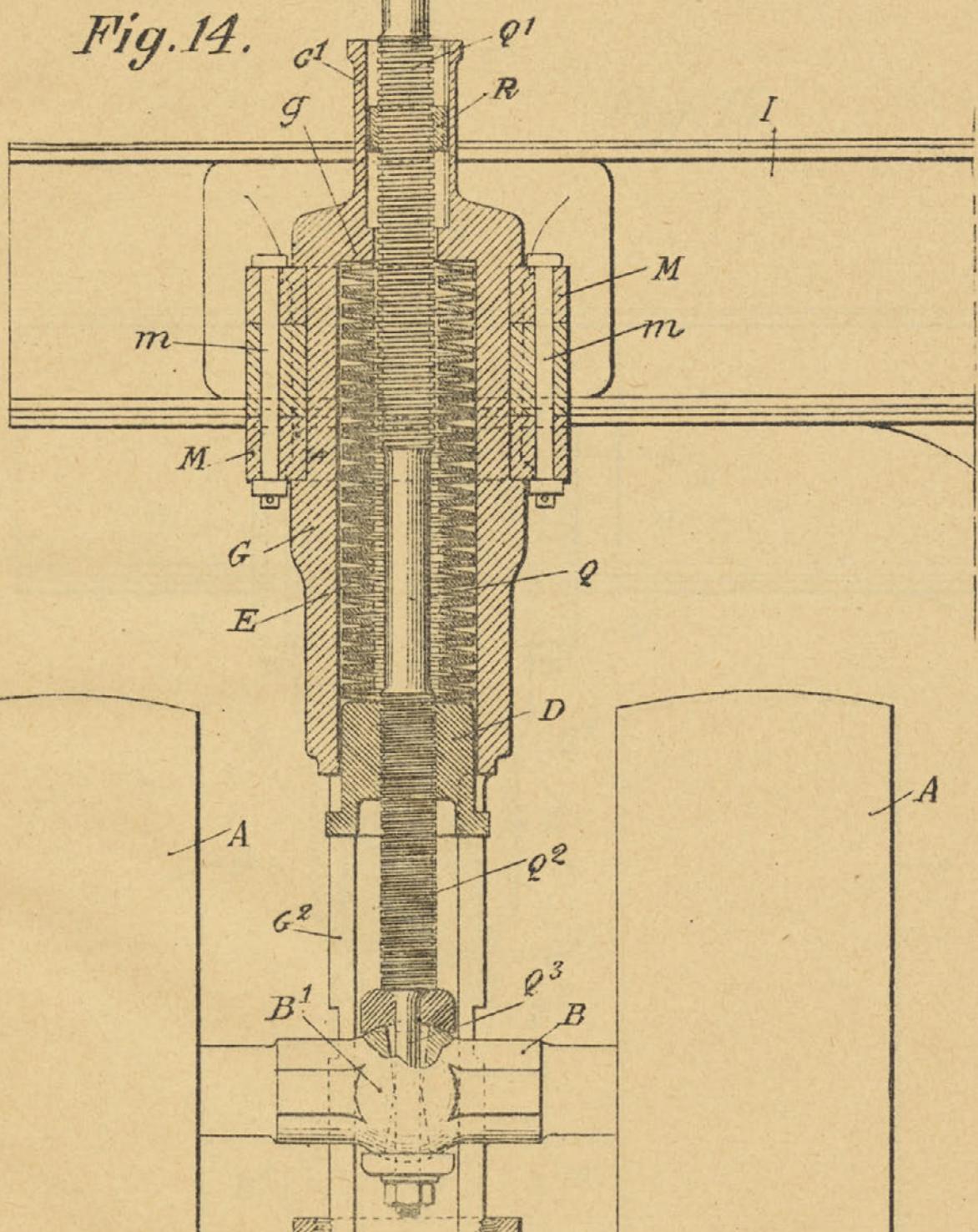

Fig. 14.

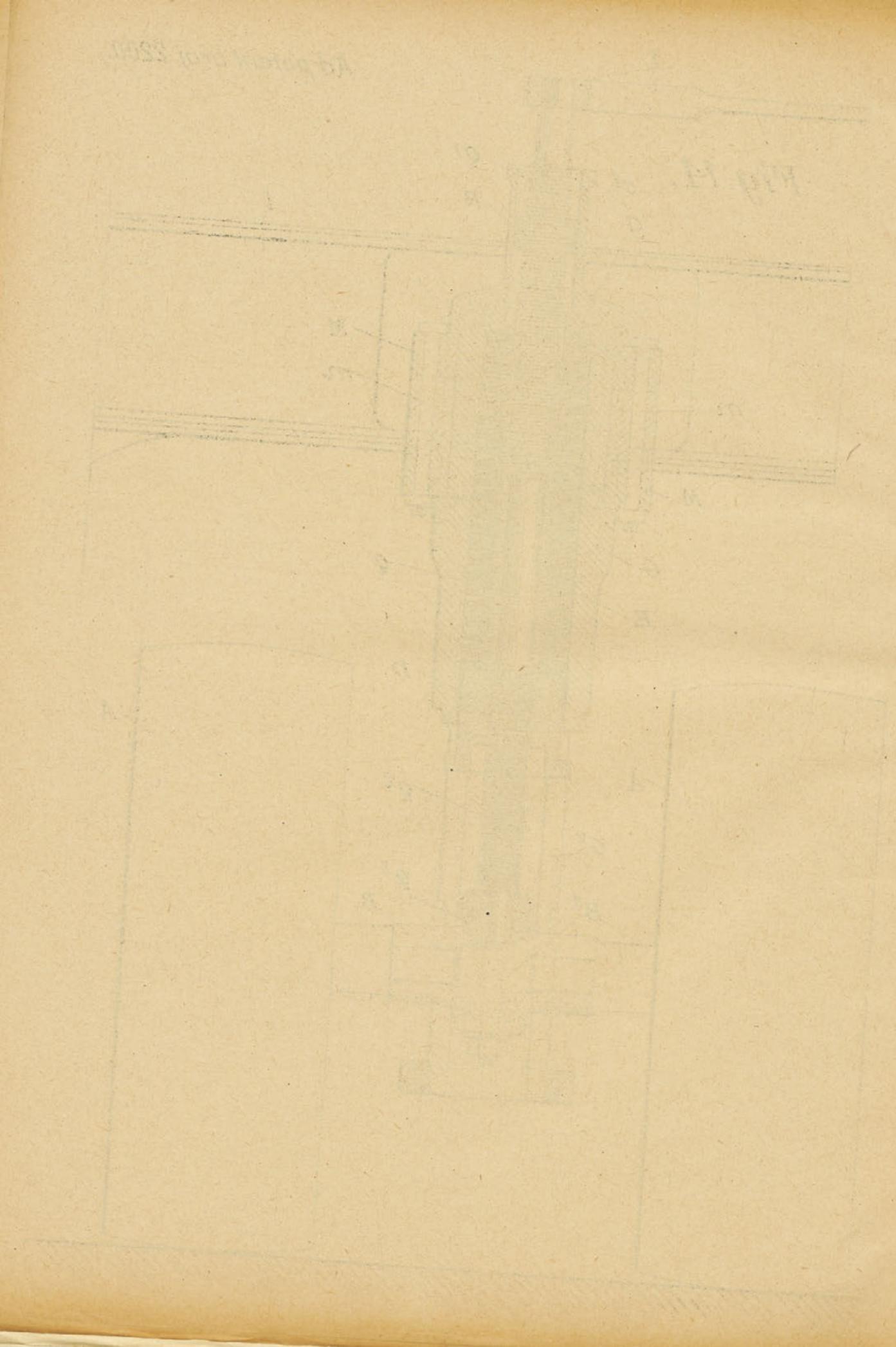
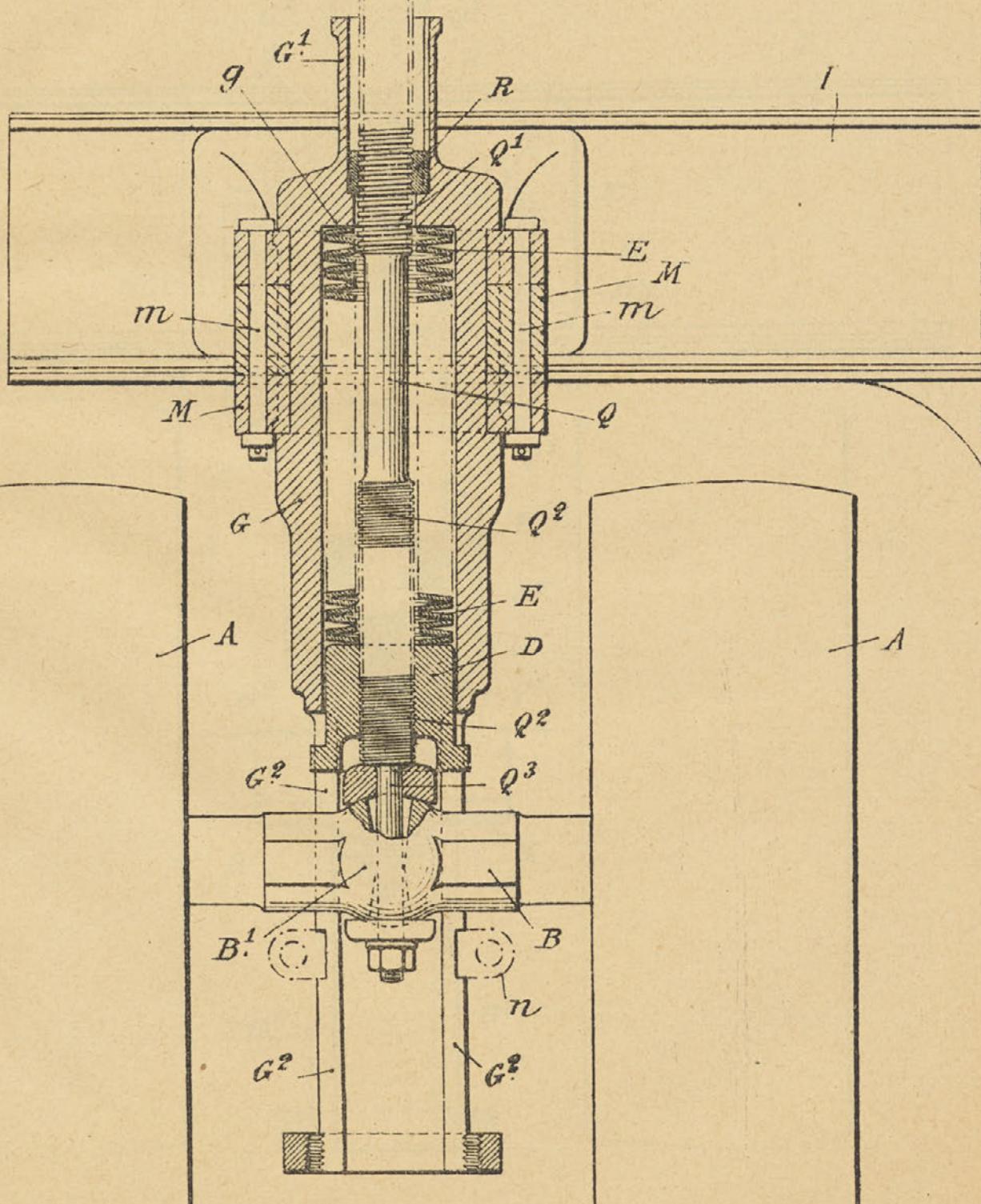

Fig. 15.

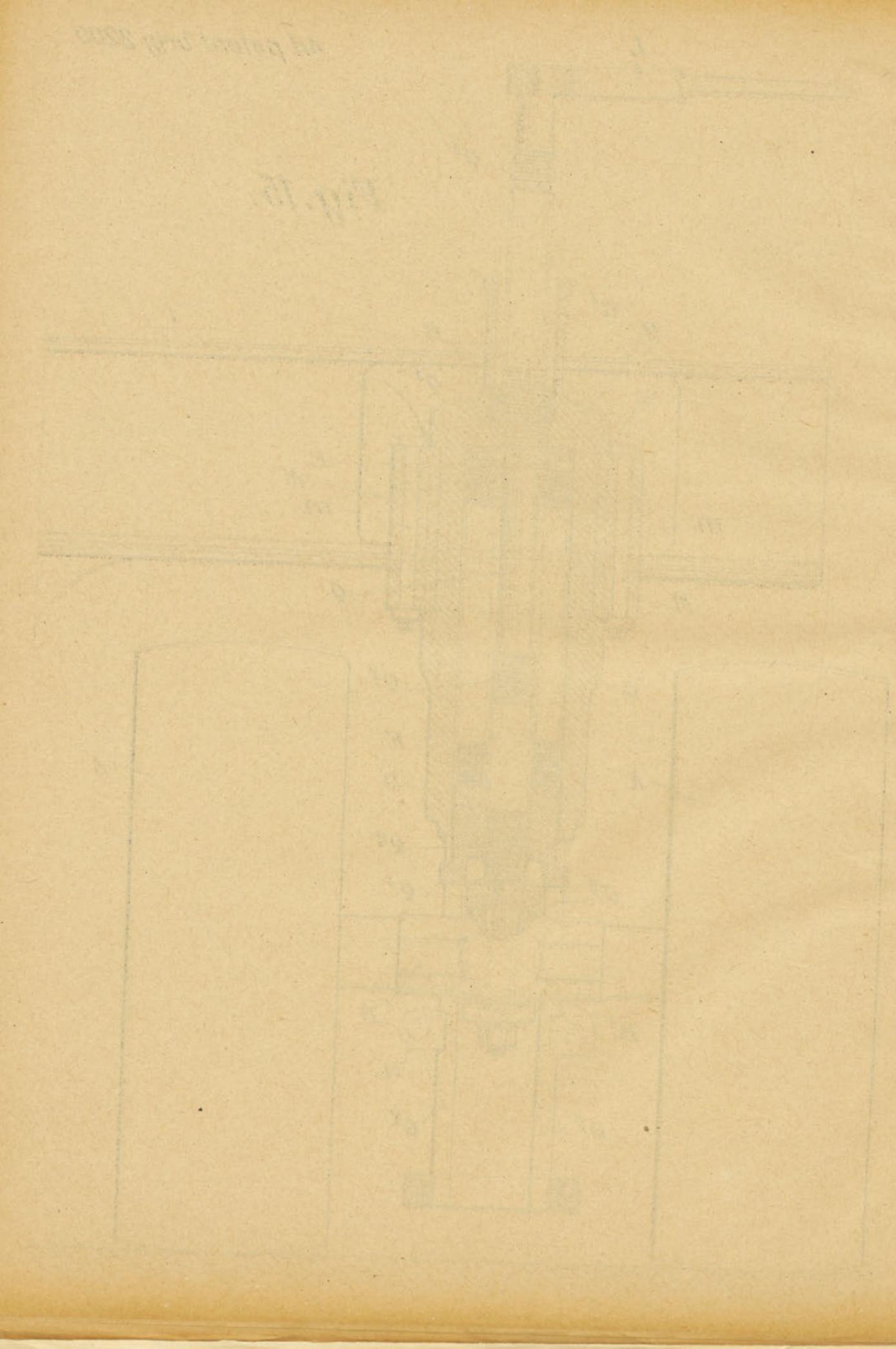
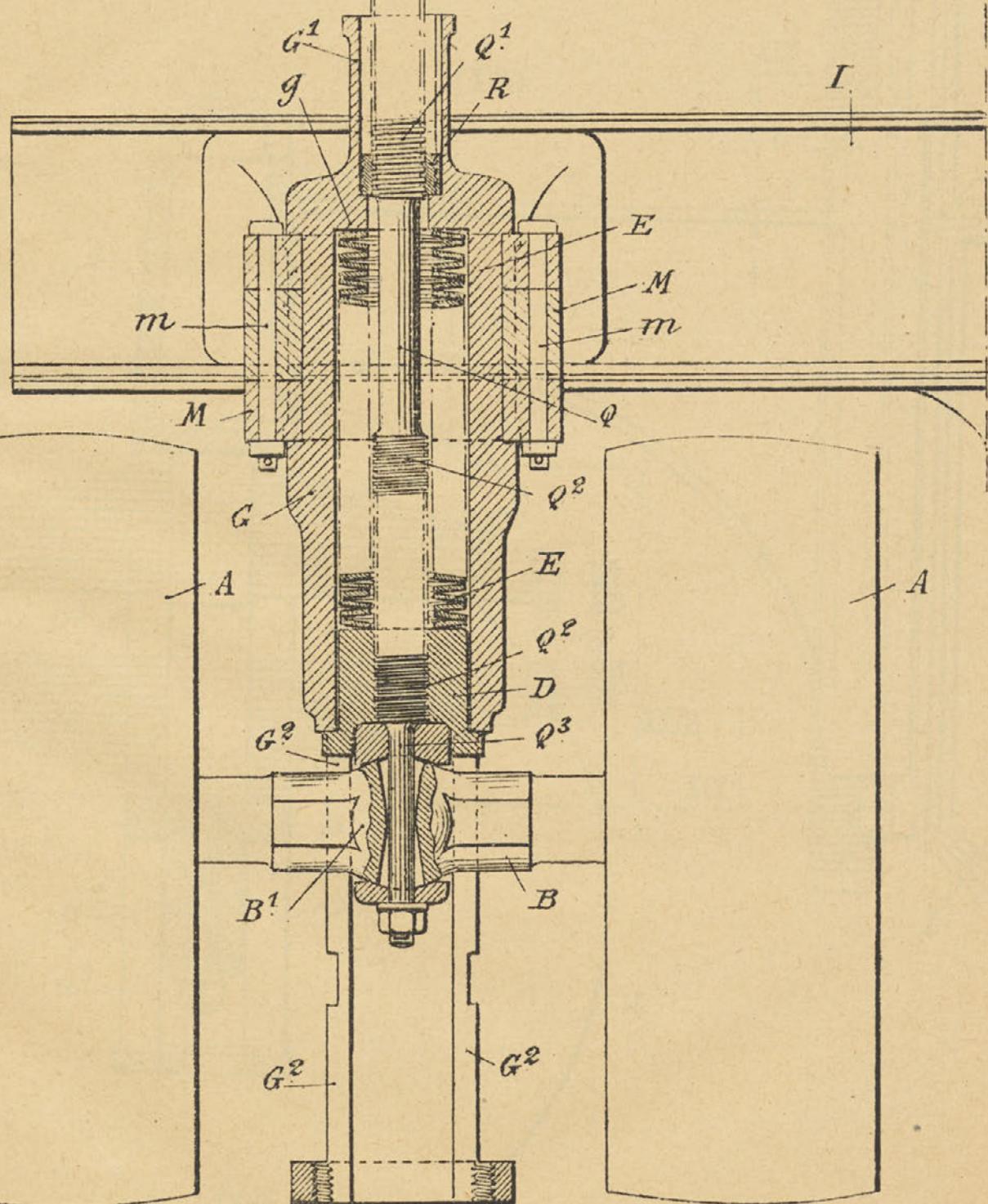
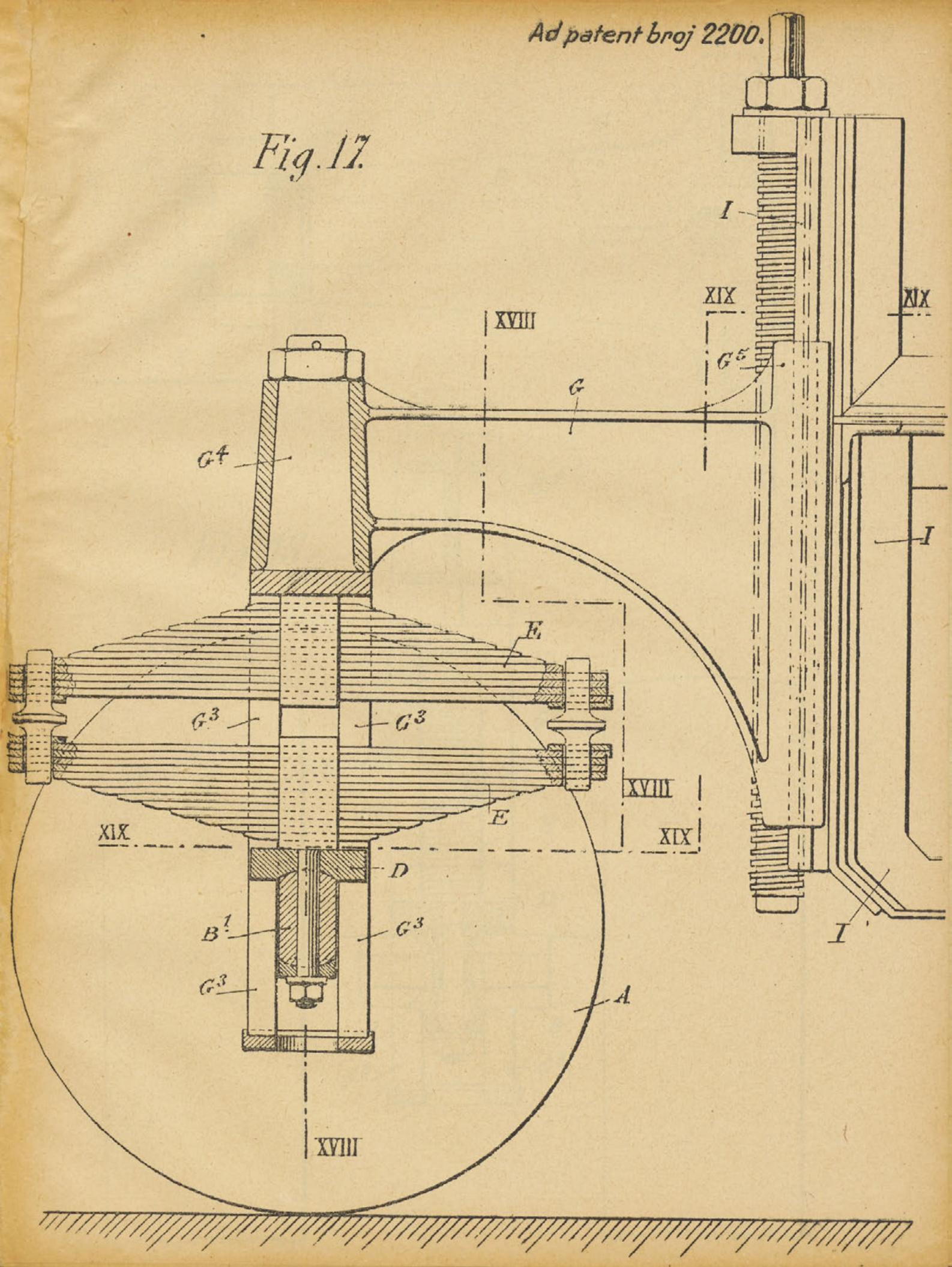

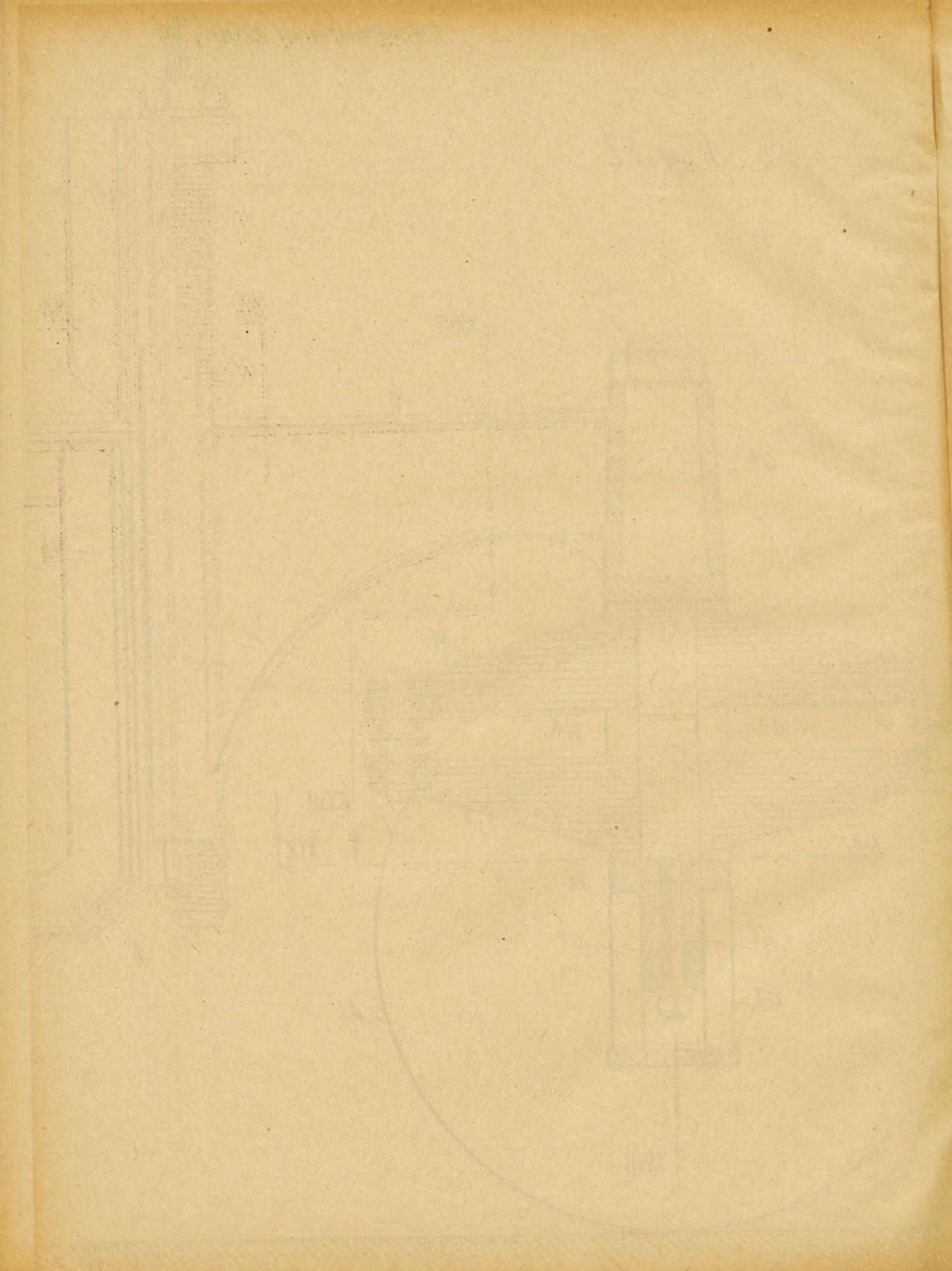
Fig. 16.

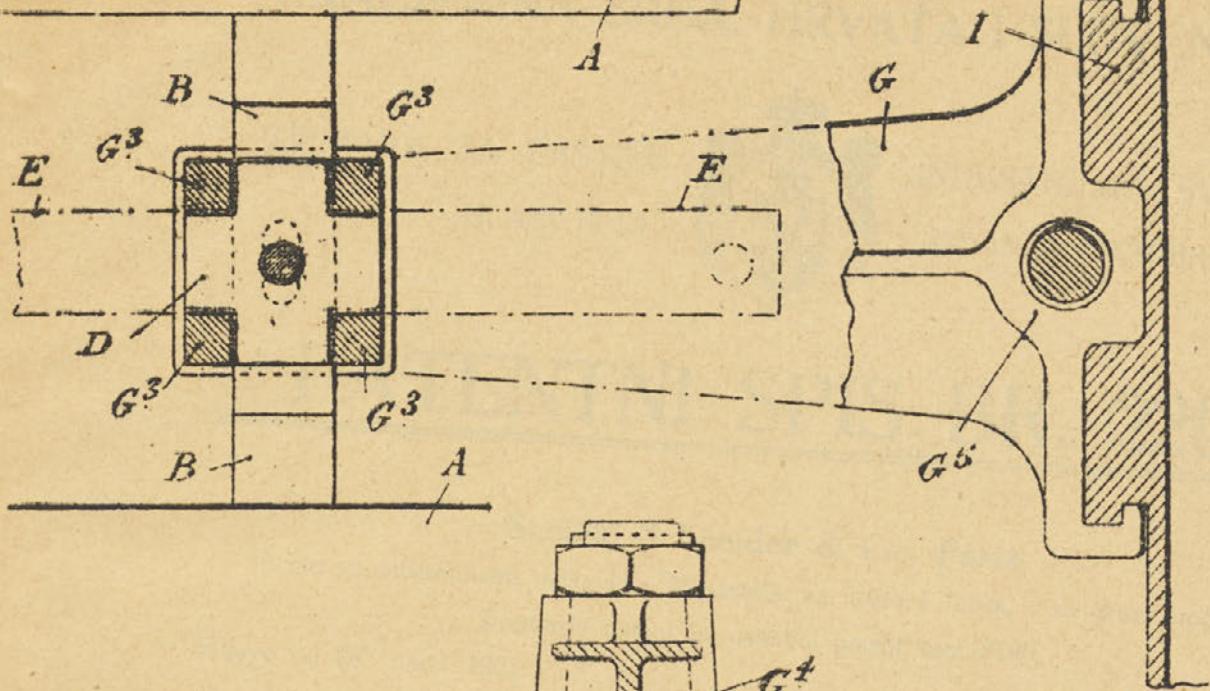

Fig. 17.

Fig. 19. Ad patent broj 2200.

Fig. 18.

